

Setmanari de Banyolas

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

A Banyolas: 1'00 pta. trimestre.

A tora: 1'25 »

Número solt: 10 céntims.

Periódich d'acció catòlica

Redacció y Administració:
Carrer de Girona, Número 6 A

Banyolas, 13 de Novembre de 1910

Anuncis y comunicats á preus convencionals
No's tornan els originals.

La cultura

La paraula cultura s' ha fet avuy un mot de moda. Per tot arréu se parla de cultura; tot se voldria arreglar per medi de la cultura; la cultura vé á ser l' específich que ha de curarnos de tots els nostres mals.

La cultura no deixa d' esser un gran remey social si s' aplica bé y la clase de cultura que s' dona es de bona qualitat y no averiada ó artificial.

Pero si s' administra malament per qualsevol curandero y la tal cultura es adulterada, no sols no aprofita, sino que produheix resultats funestos.

La cultura en la significació que ha de tenir de instrucció, educació, moralitació, perfeccionament, es una cosa tan bona que no n' hi ha de millor.

Pero sí per cultura s' ha d'entendre un barnís de brillants superficialitats y apariencies; una especie de vestit llampanant, ab el que cubrir la nuesa del esperit; quatre fórmules vagues d'erudició insustancial, ab que disfressar la falta d'idees fonamentals; cert esperit de despreocupació é indiferencia, ab el que s' desprecia tot lo sólit que'ns han llegat les generacions passades, com á coses antiquades, y sols se don importancia á les modernitats de un futurisme boirós, indefinit y estéril... si aquesta cultura modernista, que fuig de la veritat y s' refugia en lesombres, es la que logra imposarse, ja podem prepararnos per veurer com la societat retrógrada y camina depressa á la més gran incultura.

Tots l' hem d'estimar la cultura; més hem de procurar que no se'ns dongui gat per llebre. Per aixó cal obrir l' ull y convé puntualisar una mica.

Ab la cultura, que significa cultú, hem de procurar cultivar y desarollar les nostres bones qualitats, instruintnos,

educantnos, perfeccionantnos en tots els ordres. Per lo tan ha de tenir la cultura una base real, que ha de consistir en el bé y la veritat. En cambi, si en lloch de cultivar el bé y la veritat en nosaltres mateixos, ens contentem ab ficarnos al cap quatre novelats, que están de moda, y ab adquirir certs hàbits de societat, per poder fer més bon paper en el mon; no podem en realitat, dir que hem adquirit cultura, sino que hem sapigut disfressarnos.

De cultura bona n' hi de moltes classes, com moltes son les coses que dintre nosaltres poden esser objecte de cultú.

Hi ha cultura física que cultiva l' esbeltés, l' agilitat, l' energia, la robustés y vigor corporal.

Aquesta cultura, encar que sols se refereixi al cos, no deixa per aixó de tenir molta importancia. Es molt convenient fomentarla aquesta cultura, que tendeix á crear generacions vigoroses; y aixís s' han de protegir la gimnassia, els esports, les escurcions, els jochs y exercicis al aire lliure y tot lo que va encaminat á proporcionar salut y energia física. Y á la vegada hem d'anatemisar l'afeminació de costums y la vida artificial delicada y d' invernàcul que'ns roba la salut y 'ns fa degenerar.

Hem de procurar, n' obstant, no caurer en l' extrem dels que, donant més importancia de la que en realitat té, al afonisme *ments sana in corpore sano* se creuen que, ab la cultura física solzament, a la espartana, la societat s' ha de regenerar en el sentit de ser els homes de més inteligencia y més virtut.

No, ab aquesta cultura solzament se podrián, tal vegada, obtenir magnífichs exemplars de la rassa humana per esser presentats en algún concurs d' homes vigorosos y corpulents, pero rés més.

Per are no s' ha pas demostrat que d'una gran musculatura 'n surtin elevats pensaments y sentiments hermosos. La

relació entre una y altre cosa está molt lluny d'esser comprovada.

Una altre classe de cultura es la social ó de societat. Aquesta s' encamina á cultivar l'instint de sociabilitat humana y 'ns ensenya la manera de presentarnos y portarnos en el tracte social y d'adquirir aquella finura, distinció, suavitat de formes, afabilitat y bon tracte d'educació exquisita.

Si s' vol que aquesta cultura sigui sólida, hem de procurar que sigui interna y que la bondat exterior estigui en consonancia ab la del cor. Si aprenem ben bé alló de que hem d'estimarnos els uns als altres y que fins hem d'estimar als nostres enemichs, tenim molt guanyat per adquirir aquesta classe de cultura. En cambi, sents aquest fonament intern, es molt fácil que, en algún moment de descuit, se descobreixi, á despit del nostre cuidado en distressarnos, tot lo que de egohista, rebelde é ineducat té l' nostre cor.

Hi ha també la cultura intelectual, que té per fonament l' instrucció. Aquesta cultura pot subdividirse en tantes classes quantes siguin les dels coneixements que s' poden adquirir. Y aixís tenim la cultura literaria, històrica, filosòfica, científica, artística, ect.

En aquesta cultura intelectual hi entra molt facilment l' adulteració de que he parlat y alló de donar gat per llebre.

Se parla molt de l' instrucció y de la cultura intelectual, pero s' voldria una instrucció sense fonament, una instrucció conforme als capritjos de la moda, una instrucció subjectiva, variable, inconstant, que evolucionés d'una banda al altre, una instrucció de pura erudició, una instrucció que servís per parlar de tot, sents concretar rés, una instrucció, que abranges igualment el sí y el no, el ser y el no ser, lo real y lo aparent... en fi, una instrucció modernista, ab la qual pogues-

sim enganyar á n'els demés y sobre tot enganyarnos á nosaltres mateixos, pero no tenir que doblegarnos devant de les exigencies de la veritat.

Estimemla, sí, la cultura intelectual, pero, la que té per fonament la veritat, no la que divaga entreombres y no sab ahont va.

Finalment hi ha una cultura que es la més gran y més elevada de totes y á la qual totes les altres deuen subordinarse. Aquesta cultura es la que se dirigeix directament á la nostre voluntat; es la cultura del cor; es la ciencia del esperit; es la que 'ns ensenya 'ls grans misteris de la vida; es la que vol fernos bons, honrats, telissos; es la que abarca totes les coses, perque va de lo finit á lo infinit; es la que 'ns fa victoriosos de nostres concupiscencies y passións; es la que vé de Deu y torna á Deu; es la única essencialíssima y necesaria á tothom; es la que no admet disfressos y enganys; es la que 'ns inspira els grans pensaments; es la que descansa en la veritat, té per fi la veritat y 'ns vé comunicada per la Veritat Eterna.

Tota cultura que no estigui en contradicció ab aquesta cultura suprema pot esser bona cultura.

En cambi, tota cultura que ab paraules sonores, novelats de llenguatge y alardes d'erudició, vulgui fernos seguir á les fosques per un altre camí, que es el de lo desconegut y que conduheix al precipici; es una cultura funesta; es la pitjor de les incultures.

Aixís, donchs, estimem, defensem y protegim sempre á la cultura que s' manifesta á la llum de les grans veritats, pero detestem tota cultura falsa que vulgui enlluhernarnos ab mirallets de cassar aloses.

JOAQUÍM COROMINA.

LA CARPA

Datos históricos sobre su origen

II

La carpa era conocida ya por los antiguos griegos y romanos aun que estos pueblos la estimaban mucho menos que nosotros.

Según Belloc, la carpa figura entre los peces que la *Ordonnance* de Felipe IV (agosto 1291) y la de Carlos IV (26 junio 1326) impedían de pescarla.

Admitiendo que la carpa común sea realmente de origen extranjero, añade Belloc, lo que todavía no ha sido comprobado de un modo irrefutable, las dos *ordonnances* citados, demuestran evidentemente, que la introducción de la carpa en Francia data del siglo XV, mientras que otros autores creen que en el siglo XIII era ya conocida (Raveret).

Si se atiende á Sivard de Beaulieu (*Essai sur la multiplication des poissons*) la carpa se introdujo en Inglaterra en 1513 por Pedro Marshal y según otros en 1496 (Brehm). En Dinamarca en 1560 por Pedro Oxen y en la antigua Prusia en 1769.

Las capas fueron muy apreciadas en Turquía en el siglo XVI. El favor de que gozaron estos peces, si hemos de creer á Pedro Belon, provenía de que los israelitas, que formaban la tercera parte de la población no comiendo de ningún modo peces sin escamas, hacían *caviar rojo* con los huevos del esturion. Esta es la razón por la que los habitantes de *Capha*, añade el viejo autor Mansau, sabiendo esto y poseyendo gran número de carpas, cargaban los navíos de sus huevos, ya salados en barriles y los vendían por toda Turquía. Este curioso hecho indica que el arte de engañar al prójimo no es un invento de nuestros tiempos.

Los *Comptes du maistre des étangs du Comté de Forez*, recogidos y anotados por M. S. de Fremenville nos dan á conocer el precio de la carpa en el siglo XV.

En 1400 según este antiguo documepto, el centenar de los mayores ejemplares valía 12 libras. En 1414 medio centenar de carpas costaba 100 sueldos. En 1419 el precio de la gran moyson (cada moyson, un centenar) era de 14 libras; mientras que en 1421 el precio de 100 de la gran moyson se elevó á 28 libras.

Según algunos autores, Valenciennos en particular, creen que la carpa es originaria de Persia y de China y otras regiones cálidas de Asia, de donde fué transportada por una parte al archipiélago Malayo y por otra á Europa meridional. Luego más reciente á Europa occidental y septentrional. Pero otros naturalistas entre ellos Augusto Duméril, la considera procedente del Asia menor en donde M. de Tchibátcheff, en efecto, ha encontrado este pez en gran número de lagos, en inmensa cantidad.

En la actualidad puede decirse que las carpas no faltan en ningún río de Europa, debido indudablemente á la facilidad de su reproducción por más que aquellos gigantes de la especie que medían un metro y medio de largo y sesenta centímetros de ancho con un peso de más de 36 kilogramos de que nos hablan algunos autores antiguos, ha quedado reducida á mucho menos de la mitad.

La carpa se la conoce con distintas denominaciones. Antigamente en el siglo XVI la llamaban *Barbur*, *Carpana* en Roma; *Sasan* en Grecia y Turquía; *Escarpa* en Provenza.

Hoy día se la designa vulgarmente en España *Carpa*; Francia *Carpe*, *Carpo*, *Escarpe*, *Kerpaille*, *Kerpen*, *Vallech*, *Carpot*; Alsacia *Karppf*, *Karppfen*; Bélgica *Cape*, *Caerpe*, *Carpe porciere*, *Fousserisse*; Inglaterra *Carp*, *Cammon Carb*; Alemania *Gemeiner Karphen*; Holanda *Kerper*, *Karpe*; Rusia *Karpu*, etc., etc. En el mundo científico *Cyprinus carpio*, Linneo, *Lacépède*, Cuvier.

FRANCISCO DE A. DARDER.

Los pajaricos sueltos

I.

(*Aires murcianos*)

No mandes á los nenes á la escuela
porque no la han abierto
y está, si es que el Señor no hace un milagro,
cerraica pa tiempo...
Ha caído en la cama
mu malico el maestro,
y es cosa de temer, por las señales,
que ya no se levante el pobre viejo...
Una jaula vacía
parece la escuela con aquel silencio,
y por juera corriendo los zagales,
una bandá de pajaricos sueltos,

II.

Ya doblan las campanas...
ya arremató el maestro...
mucho pena me dá, porque era un hombre
de los pocos c' hay güenos...
mucho pena me dá por los zagales...
¡No paro de pensar qué va á ser de ellos!

III.

¡Traigo en el corazón una tristeza!...
D' allá abajo vengo:
la escuela, como enantes, cerraica,
y con aquel silencio...
chillando al reorcico los zagales
y á sus anchas corriendo
¡La jaulica vacía
y la bandá de pajaricos sueltos!

VICENTE MEDINAS.

SERENATA

Ta finestra está guarnida
ab un brot d' eura florida
que s' enfita arrapadís.
Treuhi 'l cap nina ensisera;
fa una nit de primavera
que recorda 'l parís.

Ab claror diamantina,
entre mitj de la boyrina
que teixeix finíssims vels,
com si fossen les mirades
dels ulls dolços de les fades
parpall jan los estels.

Les flors jugan ab l' oratje;
á l' ubaga del fullatje
canta el tendre rossinyol,
Tot convida ab son misteri
á gosar de suau platxeri
fins que torni á sorti 'l sol.

Francisco Casas y Amigó.

La qüestió dels consums

Diumenge passat tingué lloch en la sala del café Nunci un mitin en contra dels consums organitzat per elements obrers d'aquesta localitat.

Com no assistírem a dit acte no podem ferne una relació detallada. Sabem n'obstant que enrahoná solzament el Sr. Vinyas y suposem, y de segur endevinaríam, la major part de les rahons que en contra de tal forma de tributació exposá.

Dihem aixó porque son tant clars els arguments que en contra dels consums existeixen, que no's necessita discorrer molt per en-

devinar lo que contre d'ells pot hauerse dit en un mitin.

En general tots els impostos se poden combatrer, y sempre que s'alsa alguna bandera en sentit de no pagar tal ó qual cosa té tot seguit molts partidaris.

Si aixó passa ab totes les formes de tributació, ja que'ls arguments en pro del no pagar son sempre convincents, molt més ha de passar ab l'impost de consums, odiós per sa naturalesa. puig, gravant als aliments, recáu d'un modo especial sobre les families més numerosas, y si aquestes, per anyadidura, sont de poch recursos, els hi resulte una carga molt pesada.

Aquest es el gran defecte del impost de consums y es aixó tant clar que no hi ha ningú que no ho vegi.

Pero sucseheix que aquesta general repugnancia que ab molta rahó té'l poble contra'ls consums, en comte de servir a n'els governs per apressurarse a anar a la modificació o substitució de aquest impost, els hi serveix per explotarla com arma política, que esgrimeixen-mentres están en la oposició per conquistarse adeptes, no recordant-sen despres que han alcansat el poder.

Aquest mal ja es molt vell, de modo que varies revolucions, que al trionfar han suprimit els consums, han tornat d'esprés de poch temps a restablirlos.

Concretantnos als temps actuals hem vist á n'aquí Espanya al partit lliberal parlar molt de la supressió dels consums. Y en cambi, no sols no ha tet res posítu en aquest sentit, sino que, al ocupar el poder, despres que'l partit conservador tragué dels consums lo que's pagava en concepte de les farines, el ministre d'Hisenda d'allavors Sr. Echegaray, intentá restablir la tributació de la especie suprimida, lo que no lográ per la oposició que trová en la opinió pública y en les cors.

Els governs han fet servir molt els consums com a arma política, pero en realitat no 'ls hi ha agradat may de suprimirlos, ja que'ls hi representa un ingrés important y ben negat, que'ls ajuntaments se cuidan de recaudar-lo, no tinguent els governs que fer més que allargar la má.

Per aixó tenim que nacions que volen passar per molt democrátiques y en les que casi dominan elements socialistes com Fransa continuan conservant l'impost de consums.

A Espanya tenim que avuy ocupa'l poder el polítich que més ha parlat de que suprimiria els consums y al esperar tots que vingués la supressió tan cacarejada veyem que'l Govern encar ha d'estudiar aquest assumpto y que de moment no pot fer res.

N'obstant el Sr. Canalejas ha promés reicientment que presentaria un projecte de ley de supressió dels consums. No duptem que més tart ó més aviat aquesta reforma que reclama la opinió vindrá, pero no tan depressa com molts se pensan puig Bèljica, a pesar d'esser la nació de més potencia contributiva per sa riquesa inmensa empleá set anys per verificar la supressió dels consums.

De tots modos, si'l Govern no comensa per posar mans a la obra y no va de dret a aliviar als municipis, del cupo del tresor, que es la part principal y mes límpia de lo que's recauda per consums, poquíssims serán els municipis d'alguna importancia que puguin anar a la supressió, per no trovar un medi de substitució y menos avuy despres de les últimes resolucions del Govern,

Si'l Govern comensés per suprimir, buscantse un altre ingrés, la part que correspón a n'ell y dongués facultats als Ajuntaments per crear certs impostos ó contribucions, dintre de limits rasonables, per atendre a l'hisenda nunicipal, la cosa estaria facilment arreglada.

Pero are's trovan els municipis que'l Govern no'ls rebaixa res en concepte del cupo del tresor, ni tampoch els dona facultats pera posar impostos sobre solars, inquilinat, propietat rústica ó urbana ó industrial etc. etc. com s'ha vist ab la resolució governativa en contra del acort dels ajuntaments de Madrid, Santander, Málaga y altres.

D'aquest modo se trovan els municipis lligats de mans pel Govern y sents poguer atendre molt justes reclamacions de les classes humils.

Perque, despres que molts municipis han donat una mirada a tots els recursos que'ls hi quedan per anar a la substitució ó modificació del impost de consums se trovan entre Scila y Caripdis ó sigui entre coses igualment detestables.

Entre nosaltres el medi que per molts anys s'havía adoptat era'l repartó, que quan se separava de la legalitat semblava més equitativu y quan se volía fer (ó l'Administració obligava a ferlo) més legal semblava mes injust.

Pero tots savem que aquest dítxós repartó, qu'era l'entrebanch de tots els Ajuntaments, tenia tants y tants inconvenients y resultava una cosa que, á més d'esser sempre mal feta y poch equitativa porque no 's basava ab cap regla ficse y segura, portova tals malicies y disputes y eternes reclamacions y 's veyen rebaixes tan sens ordre ni concert per part de l'Administració y portava cada any tantes mermes per diferents conceptes que aumentaban constantment el déficit; que l'Ajuntament per unanimitat decidí anar á l'implantació dels drets de portes, torsat per la necessitat.

Pero, com que l'impost de consums té'l fondo poch equitativu que hem vist, com més s'atampera á la lley, més resulta aquesta falta d'equitat.

Per aixó are que s'han implantat els drets de portes, se queixen, y ab rahó, alguns treballadors que no 's queixavan quan se feya repartó que, per lo mateix que era més separat del esprit de la lley dels consums, no 'ls resultava tan gravós. A aumentar el mal ha vingut la gran puja que aquest any ha tingut el ví.

Per aquest motiu celebraren diumenge passat el mitin, y despres una comisió aná á trovar al Sr. Alcalde.

Sabem que'l Sr. Alcalde se 'ls hi mostrá molt atent y 'ls hi esposá tot quan hi per esposar sobre l'assumpto dels consums. Y mes encar, sabem també que, en virtut d'haver dita comisió manifestat que en certa població s'ha lograt un sistema de recaudació menos gravós per les clases humils, está decidit el Sr. Alcalde, en companyia del regidor Sr. Coll y del Secretari de l'Ajuntament á fer una visita á la tal població.

Molt celebrariam que, dintre l'estret limit en que pot mourers l'Ajuntament, fos possible trovar algún medi que no perjudiqués á l'hisenda municipal y armonisés tots els interessos en la forma mes equitativa possible.

L'ESTALVI

Pagesos, estalviéu. No pel gust de contar a la nit del dissapte ab avaricia les pessetes estalviades ab el treball de la setmana, no pel gust de fer cartutxos de moneda, no pel gust de tenir més que el vehí y poderli dir ab la cara alta que es un pobre pelat, no per fer anar les vostres noyes més maques que les altres noyes de la vila, no per fer més lluida la festa major o la festa del barri; tots aquestos foren pobres motius per l'estalvi.

Pagesos, estalviéu, per cent altres motius que tots ja savéu, del que jo vos vull fer memoria d'alguns.

Notes Municipals

Sessió extraordinària del dia 8 de Novembre de 1910.

Presideix l' Alcalde accidental D. Joseph Alsíus, ab assistència dels Regidors senyors Hestench, Malagelada, Boix, Coll, Perpiñá, Ametller, Laqué y Franch.

Oberta la sessió per el President manifesta que l'objecte de la mateixa y segons la convocatòria, no era altre que el de procedir á la elecció d' alcalde President del Ajuntament, vacant produhida ab motiu d' haberse admés la dimissió de dit càrrech y per les causes ja sabudes, que habia presentat el Sr. Franch.

Suspesa la sessió breus instants, á fi de posarse de acort sobres qui podrán elegir, y de conformitat á lo preceptuat en el art. 53 y següents de la vigent Lley municipal, se procedeix á la elecció, donant el resultat següent: D. Joseph Alsíus, tingué 7 vots y 2 papeletes en blanch, quedant proclamat alcalde president y se possessioná definitivament de dit càrrech.

Habent produhit aquesta elecció d' alcalde la vavant de primer Tinent, de conformitat ab la convocatòria se procedeix á la elecció de aquest càrrech y de quants ne pugan produhirse.

Practicada la votació resultá elegit per primer Tinent, D. Joaquim Hostench Torrent per 7 vots y 2 papeletes en blanch.

Tot seguit se procedeix á la elecció de segon Tinent ja que el nomenclament anterior, produheix aquesta vacant resultant elegit per segon Tinent Alcalde Don Vicéns Laqué Carbonell per 7 vots y 2 papeletes en blanch.

Y com aquest nomenclament produheix la vacant de Suplent de Síndich y Batlle d' aigües que dit Sr. Laqué desempenyava, se procedeix á cubrir dites vacants resultant elegits D. Salvador Boix y Torres per Suplent de Síndich per 7 vots y 2 papeletes ab blanch y D. Jaume Coll Montvert per Batlle d' aigües, també per 7 vots y 2 papeletes en blanch.

El Sr. Alcalde dona possessió als elegits de sos respectius càrrechs y ultimant l' objecte de la sessió, després d' acordar se comunicui al Sr. Governador Civil de la provincia y que's publiqui per coneiment del públich, se aixecá la sessió, essent les 11 en punt.

NOTA.—Per olvit involuntari, en el extracte de la sessió de la semana passada, se deixá d' incloure:

«Senyalat el dia 13 del actual pera la inauguració á Barcelona del Monument erigit al Dr. Robert l' Ajuntament acorda per unanimitat adherirse á tan solemne acte y comissio nar als Regidors D. Juan Malagelada Bremont y D. Manel Vila Palmada, pera que en representació del mateix, assistescan á la cerimonia y á tots quants festeits se celebrin en honor y memoria de tan clarit y malaguanyat Patrici.»

Crónica

S' ha cobrat la tercera paga de la subscripció oberta per fer lo nou cementiri; les obres adelantan extraordinariament per qual motiu creyém que 's podrá inaugurar més prompte de lo que's calculava.

L' infatigable director del muséu zoològich del Parque de Barcelona donará una conferencia de piscicultura ab projeccions el día de la clausura de l' exposició.

Per ùna averia sufrida en un automòvil que feya els viatjes de Gerona a Banyolas va tenirse que suspendres dos ó tres dies aquet servey; no obstant ha tornat ja a reanudarse, funcionant ab tota seguretat.

La fira anomenada de S. Martí va resultar molt desanimada; en cambi el mercat del día següent, va ser de bastant tràfich.

Ha mort a Sant Joan de les Abadeses, víctima d' un accident ferroviari, el Director de nostre estimat confrare *La Veu de Catalunya* D. Raimond Casellas, conegut publicista y notable crítich, autor de algunes obres literaries, qu' han merescut ser traduhides a diferents idiomas.

Testimoniem a la seva familia y en especial al volgut colega barceloní, el testimoni de nostre condol.

En la recient combinació de governadors, ha sigut nombrat pera aquesta provincia, D. Jesús Lopo, qu' ho era de Huelva, passat el Sr. Frederich Schwartz, actual governador de Girona, á Tarragona.

Farmacia de torn: D. Joau Pujol.

Hem revut una atenta invitació de la «Lliga Regionalista» de Barcelona per assistir al important acte de la inauguració del monument al inolvidable Dr. Robert y al dinar que seguirá á dita cerimonia.

Molt agrahts per tal invitació, hem enviat á la «Lliga Regionalista» la nostre més entusiaste adhesió al acte de la inauguració del monument dedicat á tan eximi patrici y defensor de Catalunya, y á la vegada hem promés que assistiria á dita cerimonia y al dinar mencionat una representació de nostre humil periódich.

Moviment de la Caixa d' Estalvis durant la passada setmana: Imposicions, 265'15 pessetes; Reintegros, 00; Llibretes noves, 3.

El día 5 se va celebrar á Madrid la subasta del segon trós de la carretera de Faras á S. Miquel de Fluviá que compren desde Esponellá á Orfans passant per Vilert.

El tipo era de 178,304 pessetes, habentse adjudicat á D. Francisco Daura de Tarrasa per 166,996.

Segons tenim entés els treballs se comensarán aviat, de lo qu' ens podem alegrar molt pels beneficis que reportará á Banyolas y la comarca.

El dimecres vá ser detingut per la Benemérita un subjecte que segons sembla es de mals antecedents; ens compláu que la guardia civil vetlli tant pera evitar successos desagradables.

La Junta del Patronat obrer Tradicionalista d' aquesta vila ha acordat distribuir el producte líquit obtingut de la tómbola de beneficencia que vá funcionar 'ls dies de la festa major en aquella societat, entre 'l Sant Hospital, *Hermanites* dels pobres y varies families necessitades, destinant una part per socorrer als socis en casos d' entermetats d' ells ó les sevas families.

Novetat importantíssima. — L' últim nombre del *Ora et Labora* anuncia la publicació d' un *Almanach de la Premsa Catòlica pera 1911*.

A jutjar per els datos que fins al present es coneixen, el llibre promet ser interessantíssim y digne de figurar á totes les cases catòliques.

Es vendrá á 50 céntims exemplar, contenint ademés del *Santoral*, un *arsenal de datos, reglas é instruccions* sobre propaganda de la Bona Premsa y un *albmim ó catàlech complet descriptiu* de totes les publicacions catòliques d' Espanya en el que s' exprssará el *titol, carácter, periodiciat, tamany, nombre de planes, preu y direcció de cada una*.

Demanis al *Administrador de «Ora et Labora»*. *Setmanari de Sevilla* ó al Director d' aquest periódich que cursará tots els pedidos.

Mercat de Banyolas

Dia 9 de Novembre de 1910

Blat	de 15'50 á 16'50	ptas. qtra.
Mestall	» 14'00 á 15'00	» »
Ordi	» 8'50 á 9'00	» »
Civada	» 7'50 á 8'50	» »
Blat de moro	» 11'50 á 12'00	» »
Fabes	» 13'50 á 14'00	» »
Monjetes	» 24'00 á 25'00	» »
Fabons	» 14'00 á 15'00	» »
Vesses	» 18'00 á 19'00	» »
Llobins	» 8'00 á 8'50	» »
Mill	» 14'00 á 00'00	» »
Panis	» 13'00 á 14'00	» »
Fajol	» 13'50 á 14'00	» »
Alls	» 0'75 á 1'50	» forc.
Ous	» 1'65 á 0'00	» dna.
Oli	» 14'50 á 16'00	» mallal.

Estalviáu, perque tinguéu on vostra vellosa algún diner que vos ha de servir pera fervos menos gravosos els fills y pera fervos més aimar y respectar de ells.

Estalviáu pera poder minorar quelcom el trevall a mida que vos minorin les forces, poguent alcançar més llarga la vida.

Estalviáu, perque podéu estar malalts y passar necessitats imprevistes.

Estalviáu pera tenir pá de avuy y assegurar el de demá y poder trevallar sensa ansia y ab tranquilidat d' esperit.

Estalviáu per si ve una malura, una pedregada, una desgracia.

Estalviáu, perque el fer de pagés va á ser cada día més com una industria que necessita algún capitalet pera gastar en adobs y trevalls que l' han de fer més profitosa.

Estalviáu pera no tenir d' acudir en vostres necessitats als usurers y a les caixes de empenyos, que cobren el xeixanta per cent de lo que deixen.

Estalviáu pera fugir dels luxes inútils en el vestir y en el viure, luxes que son causa de moltes ruines en les butxaques y en els esperits.

Estalviáu pera apartarvos dels vicis, que lo menys dolent que tenen es el ser cars y lo més dolent que tenen es perdre la salut del cos y de la ánima.

Estalviáu pera fervos incompatibles sobre tot ab el joeh y la luxuria que perden als ciutadans y als pobles.

Estalviáu pera apartarvos de teatres, cines y balls, que atenten contra la ignorancia de vostres filles y fills.

Estalviáu pera no veuros tentats de tenir enveja contra vostre vehí, perque tingui quatre quartos.

Y veyéu doncs com l' estalvi dona benestar material y ensemps ajuda a ser virtuos.

Per aquets y altres motius que vosaltres savéu, pagesos, estalviáu.

J. R

Conservació de les peres, pomes, patates y fruites semblants

Un método fácil y económic per la conservació de les peres, pomes y fruites análogues, es el següent:

Se busca un lloch sech y en quant sia possible, un quarto baix (may coves, ni golfes); se col·loca á terra una capa de 10 centímetres d' espessor de palla llarga d' ordi; sobre aquesta s' hi arregla un gruix de fruites de 10 centímetres que s' embolsan ab guix; si hi afageix després una nova capa d' ordi y de fruites que també s' cubreixen ab guix constuint aixís cinch ó sis llits de palla y de fruites en quina forma, aquestes se conservan perfectament.

Com qu' el guix absorveix l' humitat de les fruites, encare qu' aquestes estiguin un xich macades se conservan tant bé com les senceres; perque com, el mal s'atura de bon principi, la part de fruita qu' está alterada s' despren, formant una especie de crostra, deixant, no obstant, que la fruita arriui á la seva perfecta maduració, conservant la seva bona calitat.

Aquest mateix método dona els més satisfactoris resultats pera la conservació de les patetes; disposades aquestes en la forma dita, conservan la seva natural frescor y no s' produheixen aqueixos llarchs fiols que tant perjudican á la seva calitat, restántlos hi pes.

El guix empleat pera tals operacions, pot servir perfectament pera argamassa.

(Traduhit de «Cataluña Agrícola».)

Fábrica de paper "contnuo,"

Especialitat en papiers colats
para la industria tapora

Joseph Frigola

Banyolas (Borgoña)

TALLER FOTOGRÁFIC

Tiratjes de tarjetes postals al bromuro y esmalt

RETRATS-AMPLIACIONS-REPRODUCCIONS Y MINIATURES

Francisco Xavier Mateu

BANYOLAS

Se fan tiratjes especials pera qui'ls desitji, enviant solsament els CLICHÉS.

AMPLIACIONS DE REGALO

De avui a fi de Maig prop-vinet, les de tamany natural per 25 pessetes se regalarán ab son elegant y artistic encuadrat y corresponent vidre.

CIRILO MASOLIVER

PINTOR Y DORADOR

Coloocacio de papiers pintats

Valls, 19.—BANYOLAS

XACOLATA

Torrent

CASA FUNDADA EN 1780

Puresa garantida.

Proveidors de la Reial Casa.

Premiada en distintas Exposicions.

CLASSES ESPECIALS

para colegis y comunitats relligioses.

Especialitat en la fabricació de xacolats fins ab canyella y vainilla

DESPATX CENTRAL

Escribanías, 8.-Banyolas

LA VIOLETA

GARPINTERIA

— DE —

Joseph Romans

Carrer Major.—BANYOLAS

FÁBRICA DE CALS HIDRAULICA, GUIX Y CIMENT

— DE —

Vicens Laqué

Banyolas

Tenda LA CONCEPCIÓ

— Pintures, pinceles, barnissos de totes menes —

JOAN PUJOL

TURERS, 8.—BANYOLAS

Acreditada Fábrica

— DE —

PASTES PERA SOPA

— LA —

CATALANA

Banyolas

CICLISTES: Si volem estar ben servits, en BICICLETES accesoris y tota mena de reparacions, dirigivus al conegut ciclista

Joseph Figuls

Especialitat en pneumáticos.

HEAGLE HUTCHINSON.

— BANYOLAS —

Gran Fábrica de Chocolates

EL LAGO

— DE —

Lluís Tremoleda

CARRER DE GUIMERA.—BANYOLAS

Fábrica de Xocolata

DE

Dolores Torras

BANYOLAS

BARBERIA

DE

Jaume Geli Verdaguer

Carrer Major, 23 y Plaça de la Vila, 21

BANYOLAS

L'Unión

Compañía anónima de segurs contra incendis

Fundada en 1828

La NEW-YORK

Compañía de segurs sobre la vida

Fundada en 1865

L'Assicuratrice Italiana

Societat anónima de segurs contra 'ls accidents y reassegurs

Representant á Banyolas: EUDALD GARCÍA

Granades y aparatos "Biosca,"
matafocs sistema "Biosca,"

Unich representant y venedor en la Provincia

Jaume Casellas Constructor d'obras

Plassa del Dr. Rovira, 1.—BANYOLAS

¡MALALTS! ¿Voleu recuperar aviat les forces perdudes y disposar d'una naturala ferenya?
Feu ús del **Bioferm Sócatarg :::**

Indicat en la Tuberculosis, Raquitisme, Neurastenia, Impotencia, Desgana, Convalescencies, Agotament per haber passat malalties greus o per excessos de treballs moral o corporal. Es un medicament de gust agradable, recomenat per tots els metges que 'l coneixen, perqué han comprovat que refá depressa y ab seguretat.

Preu de venda: 3 ptes. l'empolla.

NOYES de colors púlsils, ab desvaneixements, caparro, cansanci, flaquesa, desarreglos menstruals, etc conseguireu que aviat desapareixi tot aixó fent ús de les

Píldores ferruginoses Sócatarg

Reconegudes com la meditació més certa pera la curació de l'Anemia, Clorosis, Linfatisme, Flux blanc, Menstruació dolorosa é irregular, etc. etc. Obren també com a depuratives.—Les Píldores ferruginoses Sócatarg per sa composició y estar envoltades d'una capa especial, resulten sense gust, d'agradable flaire, no cansan al pahidor y son de molt bon pendre.

Preu de venda: 2 ptes. el pot.

Únic y exclusiu preparador del

BIOFERM SÓCATARG y de les PÍLDORES FERRUGINOSAS SÓCATARG
J. Gratacós Vallmajó, Apotecari.

Dipositari á Barcelona J. Viladoí, Rambla Catalunya, 36

PUNTS DE VENDA: A les Farmacies y Droguerías ben proveides de per tot arreu.